

LTRK Pamatnostādnes darba spēka pieejamības politikā

Virsmērķis: Darba spēka pieejamības politikai jāveicina Nacionālā attīstības plāna 2014. -2020. gadam izvirzītā virsmērķa - Ekonomikas izrāviens – sasniegšanu.

Pamatprincipi:

1. Pieaugot riskam, ka jau tuvākajā nākotnē valsts attīstībai var pietrūkt kvalificēta darba spēka, valdība tiek aicināta īstenot aktīvu darba spēka **pieejamības** veicināšanas politiku, kas balstītos uz sekojošiem principiem:
 - 1.1. Uzņēmējdarbības vide un prognozējama nodokļu politika stimulē:
 - uzņēmumu konkurētspēju un jaunu, augsti apmaksātu darba vietu radīšanu,
 - kvalificēta darbaspēka saglabāšanu, veidošanu un atgriešanos, kuras viens no priekšnosacījumiem ir neapliekamā minimuma paaugstināšana,
 - tautiešu motivācija investēt ārvalstīs nopelnītos līdzekļus Latvijā.
 - 1.2. Sociālo pabalstu sistēmai jāveicina darbaspējīgo iedzīvotāju motivāciju kļūt nodarbinātiem.
 - 1.3. Skaidri un vienkārši darba atļauju iegūšanas noteikumi kvalificētam ārvalstu darbaspēkam.
2. Darba likumdošanai jābalstās uz starptautiskās konkurētspējas principu. Darba attiecību nodibināšana un izbeigšana, piemaksas, atlaišanas pabalsti un citi būtiski nosacījumi darba attiecību jomā nedrīkst radīt mazāk konkurētspējīgus nosacījumus Latvijas uzņēmējiem un investīciju piesaistei kā regulējums Lietuvā un Igaunijā. Uzņēmēji vēlas redzēt valdības aktīvu rīcību, lai pārņemtu darba likumdošanā citu valstu labākos piemērus darba attiecību jomā, kas ļautu Latvijai ierindoties Pasaules Bankas *“Doing business”* indeksa kritērijā *“Darba attiecības”* (*“Employing Workers”*) starp 10 konkurētspējīgākajām valstīm pasaulē.
3. Uzņēmēji sagaida atbalsta programmas tā sauktajām riska grupām nodarbinātības jomā, lai tās integrētu un/vai ilgāk noturētu darba tirgū, kā arī radītu mehānismus zināšanu nodošanai, cita starpā stimulus profesionāli apmācīt un nodarbināt riska grupu darba ņēmējus.
 - 3.1. Vispārējā izglītībā nodrošināt eksakto mācību priekšmetu kvalitatīvu apguvi skolās. Ieviest dabaszinātņu / fizikas, ķīmijas vai bioloģijas / obligāto centralizēto eksāmenu, veikt investīcijas skolotāju profesionālās kvalifikācijas celšanā.
 - 3.2. Profesionālajā izglītībā ieviest duālās izglītības sistēmu ciešā sadarbībā ar uzņēmējus pārstāvošajām organizācijām, kuras viens no elementiem ir motivācijas sistēma uzņēmējiem iesaistīties minētajā apmācību procesā; veicināt jauniešu izpratni par profesijām, to pieprasījumu darba tirgū un karjeras iespējām.
 - 3.3. Mācību procesā veidot vidi, kas veicina jauniešu interesi par eksakto izglītību un iespējām iesaistīties uzņēmējdarbībā;
 - 3.4. Bezdarbnieku atgriešanu darba tirgū veidot plānoti un sadarbībā ar uzņēmēju organizācijām, ar apmācības programmu palīdzību sagatavojot bezdarbniekus darbam tikai tajās tautsaimniecības nozarēs, kurās trūkst vai pārskatāmā nākotnē var pietrūkt darbaspēka.
4. Uzņēmēji aicina valdību īstenot atbalsta programmu demogrāfiskās situācijas uzlabošanai, lai darba spēks būtu pieejams arī nākotnē un sociālā sistēma darbotos uz ilgtspējīguma principa pamata.